

Llibertat en perill d'extinció?

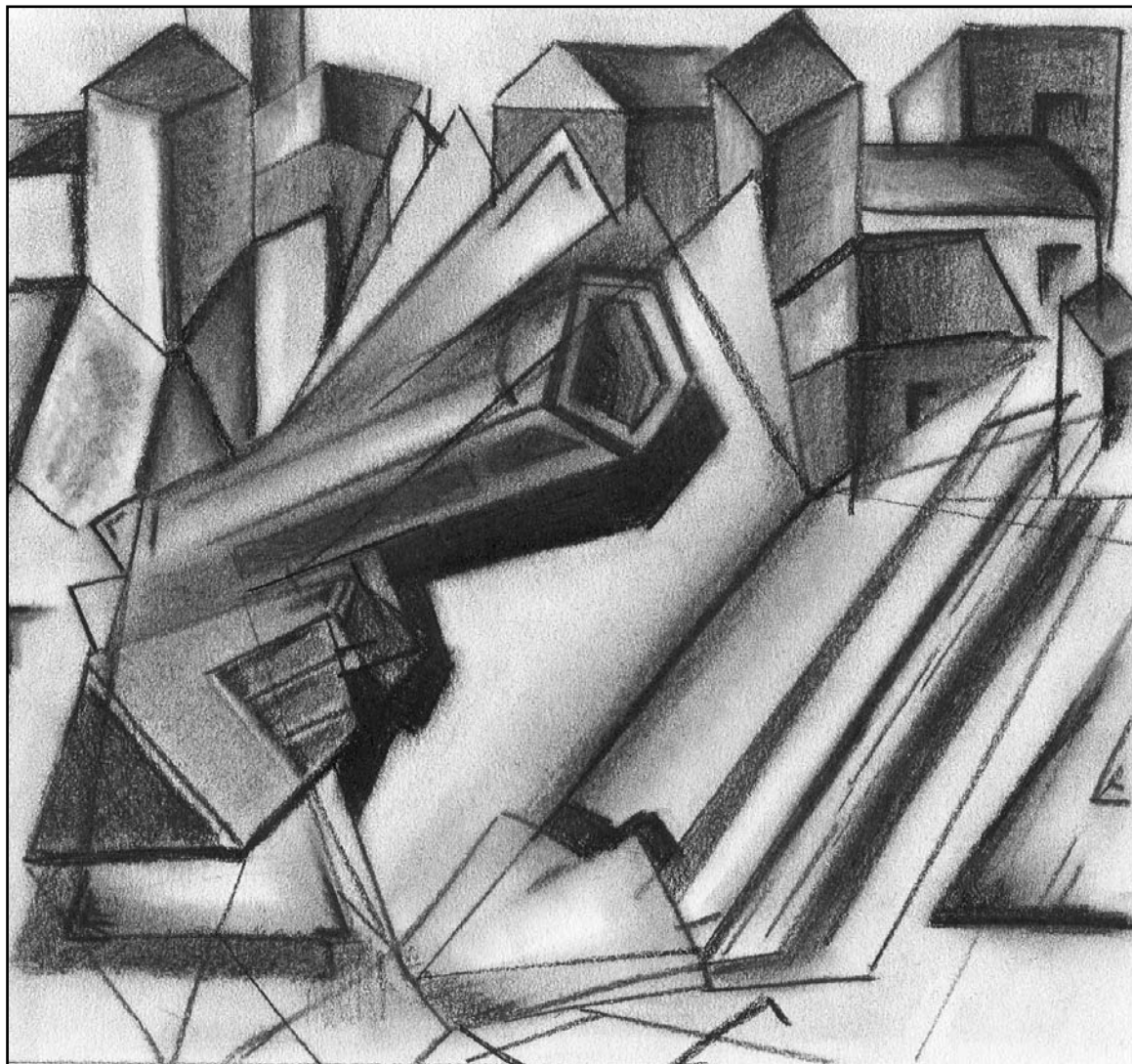
El control social no només és l'exercit pels aparells de l'Estat, també pot sorgir de nosaltres mateixes i de la gent que ens envolta.

Pep i tu.
Berga

Les societats poden ser gestionades de moltes maneres. A les societats autoritàries com les que coneixem, i en les que vivim, els Estats —que monopolitzen la violència— exerceixen el control social per molts mitjans, alguns de coercitius (per exemple la policia, l'exèrcit o les càmeres de vídeo vigilància) i altres de més subtils com la participació ciutadana o l'educació (per exemple les eleccions o les escoles). La resta de poders també exerceixen control social i per tant de les nostres vides i comportaments: les grans corporacions econòmiques guien el nostre consum i la nostra feina i per tant la quantitat de diners que tindrem, com els gastarem i, clar, també controlen gran part de la nostra informació i opinió a través del seus mitjans de masses, etcètera.

Les societats no estatals que hem pogut conèixer a través de les etnografies tenen o van tenir diversos mètodes de regulació, alguns no autoritaris o menys autoritaris que els de les societats amb poder coercitiu¹. Un mètode de control social que comparteixen societats estatals i societats no estatals és la vigilància cerimonial o social. Aquest tipus de vigilància exercida de manera generalitzada permet la regulació i el control social d'acord

les nostres vides estan molt condicionades i les possibilitats d'escapar d'aquests controls no són massa grans

amb uns principis i condiciona el comportament en societats que no disposen d'Estat o altres organismes de poder coercitiu. Quelcom semblant al que diu una fotografia de 1943 del grup anarquista de Berga "Amor y Bondad" on es pot llegir: "Haz un amigo para que alguien tenga el derecho de reprenderte cuando hagas mal". Ara bé, en les nostres societats, aquest tipus de vigilància, és un mitjà informal de control social. És un mitjà paral·lel i afegit al poder Estatal, que és més eficaç que l'Estat i

que normalment (excepte quan hi ha comportaments a l'estil de Fuenteovejuna²) li facilita la feina al poder i a la moral dominant. Per tant, el control o la gestió col·lectiva del comportament de les persones és quelcom propi de les societats però pot ser molt divers: exercit pels mateixos membres de la societat i, és clar, si n'hi ha, pels poders (la funció dels poders és sempre el control per mantenir els privilegis).

D'aquesta manera, les nostres vides estan molt condicionades i

les possibilitats d'escapar d'aquests controls no són massa grans, havent-hi cada cop menys "espais" de llibertat.

El millor és que ens fixem amb atenció en les nostra pròpia vida al llarg del temps i d'aquesta manera podrem constatar aquesta trista realitat. Em posaré d'exemple:

-Em llevo molt d'hora pel matí per anar a treballar. De les sis del matí a les cinc de la tarda la meua vida gira entorn el treball. Un treball que faig per diners i que alhora em costa no només temps, sinó també diners, cansament, desplaçament a una altra ciutat amb un cotxe particular. A partir de les

ACTUALITAT

La censura a Internet >3

Estratègies de control social a la italiana >4

Control social en la Europa de las fronteras >5

Control social al Pallars Sobirà >7

URBANISME

Mi ciudad y yo >8

Hablan de ti >9

TECNOLOGIA

Etiquetas RFID: creant un inventari global >11

REPORTATGE

El control social en l'alimentació >12

CONTRAPORTADA

Del miedo al control social como parálisis inoperante de los revolucionarios

Editorial

Què és el control social?

Un de la Xarxa Anarquista
Cap pàtria em vol

Control social és estar obligat a acceptar un Sistema que ens obliga a viure sota la tirania dels diners i la propietat privada. És veure com l'Estat té policies, militars, mitjans tecnològics, jutges i cívics ciutadans que ens obliguen a seguir l'ordre establert. És no poder tenir escapadòria per intentar viure d'altra manera, ja que d'aquest ordre ningú en pot fugir. És veure com els sistemes educatius, tant els públics, com els de l'Església o els de capital privat, configuren individualitats que segueixen els criteris establerts per les jerarquies socials, és veure com el patriarcat muta del masclisme més ranci a nous rols que universalitzen i equiparen a dones, gais i lesbianes als antics mascles patriarcalcs. És veure com hi ha més interès en veure el futbol o qualsevol altre estúpid esport que no pas en lluitar per millorar les condicions de vida i existència. El control social és veure més de 30 canals televisius que competeixen entre ells per veure qui pot oferir els més eficients continguts per

domesticar als i les telespectadores, és apreciar que les pàgines web més visitades són les de caire pornogràfic, o que cada cap de setmana el jovent pren el relleu a adults i jubilats en els bars per veure qui és el que més pot beure. És aixecar-se cada matí per a treballar en allò que no ens agrada i suportar la jerarquia en espais de novida, és apreciar com de domesticada està gran part de la població que no només fa del treball la seva vida, fins i tot, entén i defensa a la patronal. Control social és el pensament únic que domina la nostra societat, és el vell *pan et circus* de l'antic Imperi Romà però perfeccionat i àmpliament acceptat. Control social són hipoteques a preus astronòmics, acumulació de diners als bancs i les caixes i pagar diners per necessitats bàsiques que col·lectivament hem realitzat però que es comercialitzen per crear una petita, però poderosa, elit, que viu a costa de la desgràcia aliena. Control social són càmeres pels carrers, punxades telefòniques, *spam* al correu electrònic, software privatiu (*Micro\$oft*) als nostres ordinadors i cànons a la *SGAE*. Control social és un *Primer Món* que viu a costa del 80% de la població del planeta, control social és aquell ancià

crític amb l'immigrant que li paga la pensió però que no s'escandalitza quan un alt directiu d'alguna empresa rep una jubilació multimilionària. És veure com ens encaminem dia rere dia a la nostra destrucció com espècie al considerar que la natura està al nostre servei, quan en realitat el que millor podem fer és ser conscients que nosaltres també formem part de la natura. Control social és, en definitiva, tot allò que fa de les nostres vides quelcom buit i sense sentit.

I què es fa per combatre aquest control? Res, fins i tot les minories socials que estan conscienciades d'això, no fan res, ja que viuen sota el miratge de guetos polítics allunyades de la realitat, inaccessibles per a totes aquelles persones que no s'integrin en ells amb un alt grau de purisme. No es fa res per combatre aquest control social, però, realment, podem fer alguna cosa? Qui ho sap, potser ja és massa tard. Ara bé, tu, que llegeixes aquest periòdic, què és el que fas? Res? O tens la consciència tranquil·la mentre no fas res però t'excuses entre amics dient que recicla les escombraries i fas donatius a alguna ONG?

La cosa està fotuda lector/a, i

ningú, cap altra persona, ONG, sindicat, organització religiosa, partit polític o grup d'autoajuda et salvarà. No perdem més el temps o serà definitivament massa tard. Dona't pressa company/a, dona't pressa en armar-te, en arguments i en accions, abans que sigui tard!

Nosaltres, des de la *Xarxa Anarquista*, hem començat aquest projecte de coordinació per a la transformació social. Volem una societat de societats, diversa, autogestionària, sense jerarquies i intolerant contra l'explotació i els/les seus/seves còmplices. La Xarxa Anarquista pot ser un element de transformació social sempre i quan tu, company/a que ens llegeixes, et sumis a una lluita que no vol la teva submissió, vol la teva força per, entre totes i tots, viure d'una d'altra manera, perquè un altre món no és possible, el què és real és la transformació d'aquest món, aquí i ara! Amb la força de l'autogestió, de la paraula i dels fets.

en Veu Alta

Agraïm especialment a totes les individualitats i col·lectius que han col·laborat en fer possible aquesta publicació tant a nivell econòmic com en aportacions gràfiques o de contingut més teòric; així com a totes aquelles persones que en el seu dia a dia donen sentit a la lluita llibertària.
Dir també que no ens fem càrrec dels continguts de la publicació ja que considerem que és el lliure exercici d'una necessitat vital: la comunicació. No creiem en les lleis però tanmateix declinem tota responsabilitat legal ja que en aquesta publicació no practiquem la censura ni estem al servei del Sistema autoritari explotador actual.

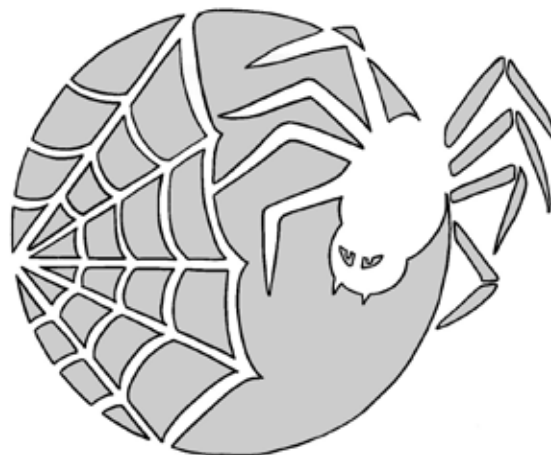
La Xarxa Anarquista es presenta

L'estiu de 2007 diversos grups i individualitats anarquistes vam trobar-nos a Berga per intentar fer possible algun tipus de coordinació. Durant aquests dos anys ens hem anat trobant amb regularitat sense fer-ho públic. També durant aquest temps s'hi ha anat afegint gent i hem coordinat diverses campanyes. Però, aquests dos anys, han servit sobretot per enfortir els llaços de confiança i solidaritat que tenim entre nosaltres. Ara, volem que la Xarxa Anarquista passi a ser una eina pública de coordinació de col·lectius i individualitats antiautoritàries amb l'objectiu de difondre els pensaments anarquistes des de diferents vessants, experiències i pràctiques.. És per tot això que ens presentem:

La Xarxa Anarquista parteix del reconeixement mutu del que ens uneix i accepta la diferència i autonomia de cada col·lectiu i individualitat que la formen, amb l'objectiu d'exercir la solidaritat i la difusió de les idees i pràctiques anarquistes. Un anarquisme sense complexos i sense adjectius, que des del reconeixement del que ens uneix accepta la diferència, amb flexibilitat però amb compromís.

Setembre de 2009

Més informació i contacte:
www.xarxanarquista.org
info@xarxanarquista.org

La censura a Internet

Una realitat cada vegada més a prop. Les polítiques de diferents governs del món posen fre a la llibertat a Internet, controlant continguts de pàgines, espiant historials d'usuaris/ies, etc.

Anònima
Sants, Barcelona

La majoria de nosaltres associem Internet amb llibertat d'informació i d'expressió. Virtual i sota control, sí, però llibertat, que en cap altre mitjà pots assolir fins al mateix nivell.

Sabem que des del moment que et connectes a Internet, la policia té el teu IP, i que segons a quines webs, o paraules cerquis, pot ser sotmesa a observació o enregistrament. D'altra banda, baixant alguns programes pots aconseguir fàcilment connectar-te amb una altra IP on no t'has identificat,

o bé utilitzar els locutoris si no vols cercar des del teu ordinador certes informacions. Per veure segons quines webs vetades, amb baixar-te els proxy's o VPN's que necessites superes obstacles...

Malgrat això, cada cop els governs d'arreu

etc.

Sabem que quan un govern vol aplicar una mesura (videovigilància, micros, xips) que atempta la llibertat de les persones, posen la mateixa excusa amb la finalitat que la població l'accepti o la vegi amb més bons ulls; ni les

nous mecanismes de control social, que d'una altra manera serien rebutjats.

L'arma de la il·legalitat per l'extensió del control.

"El passat 12 de setembre a Berlin, sota el lema "Freedom not Fear", es van manifestar al voltant de 25.000 persones, de 160 organitzacions diferents, contra les noves lleis de censura a la xarxa. La manifestació acabà amb agressions indiscriminades per part de la policia i amb algunes detencions."

A Alemanya, una llei limitarà l'accés a tot un seguit de pàgines web amb continguts que formen part d'una "llista negra" elaborada per la Poli-

cia Federal. Qui pretengui accedir a una d'aquestes pàgines controlades, serà reconduïda a una pàgina amb una senyal gegant d'STOP. Alguns polítics han proposat censurar jocs violents com el *Counterstrike*, i d'altra banda, es tem que s'abordin qüestions com "les amenaces als drets d'autor"; dit d'una altra manera: no es podran visitar webs que serveixin per descarregar música, pel·lícules, llibres, etc. En altres països, com Itàlia, per fer ús de locutoris has d'identificar-te amb DNI o passaport.

El cas alemany, és semblant al que viu Austràlia on ja tenen aplicada una llei de les mateixes característiques on una llista negra, casualment més

A Alemanya, una llei limitarà l'accés a tot un seguit de pàgines web amb continguts que formen part d'una llista negra

estan més interessats en mantenir Internet sota control i per mantenir-nos "sota protecció", segons ells, contra la pornografia infantil, la fabricació de bombes, la venda d'armes,

pulseres gps per als violadors, ni les càmeres al metro pels carteristes, ni ara la censura a Internet pels pedòfils solucionen res, sinó que serveixen d'excusa per a introduir

Segueix a la pàgina 4

Ve de la portada

cinc, em dedico a les coses que m'interessen, les lluites anàrquiques (lluites que corren el perill d'esdevenir simples mentides vitals³, un producte de consum, una subcultura o una manera de viure sense voluntat revolucionària). També podria evadir-me per mitjà de les drogues o el futbol, aquestes mentides ja sense cap mena de voluntat de transcendència social serien com tota mentida vital un sistema de control social. Al meu poble sóc publicament conegut com un "anarquista" o "persona problemàtica" i en això coincideixen les classes dominants, els polítics de tots colors (de CiU, a CUP, passant pel PSC i ERC) i també els obedients patològics que a Berga no són pocs. No puc ser anònim ni puc ser una altra cosa (més control social). Per sort meva no treballo

al meu poble, on em seria impossible trobar una feina qualificada (el pacte de la gana del qual m'han parlat anarcosindicalistes tant dels anys vint i trenta com dels anys setanta i vuitanta m'ho impedirien; una altra eina de control social). A més d'aquests problemes l'etiqueta d'anarquista me'n porta uns altres de més íntims com és saber-me una persona massa incoherent, pel meu gust, amb les meves idees, que esdevenen també una eina de control social, com ho és tota moral. El control social també s'exerceix dins els moviments socials i, poca broma, s'exerceix amb duresa. A Berga i més enllà no pots estar en contra de les actuacions de la CUP ja que resulta que llavors ets una persona antipàtica, sospitosa de tot i que acaba estigmatitzada. Re-bentar les rodes del cotxe

per les teves opinions polítiques o crítiques públiques també és un mètode de control social, en dono fe. La rumorologia sobre tu i la teva família també (als pobles el boca a orella funciona molt bé i al poble anomenat "Moviments Socials" la feina la fa indymedia). El sistema de control del rumor o el que ara s'anomenaria bulling és un sistema calcat al del vudú: consisteix en saber que has estat triat com objectiu o víctima i que no sàpigues de qui exactament, ja que és tota la societat, per activa o per passiva que participa en la repressió. Finalment, per acabar m'agradaria assenyalar que, en darrera instància, el principal control sobre nosaltres l'exercim nosaltres mateixos. Si ja sé que és un tòpic, però és cert. I això ho podem veure, amb les nostres manifestacions on

ningú s'atreveix a fer "res" (llegiu el darrer llibre de Jean-Marc Rouillon, allò sí que deurien ser manifestacions!), i ben pocs se la juguen a fer una cooperativa autogestionada (dos exemples de línies llibertàries aparentment no coincidents). O la gent que no s'atreveix a dir el que sent, quan estima o quan odia a algú (la repressió sentimental és tant tràgica com la sexual). Estem a mig camí d'esdevenir zombis o vegetals. Només tenim una vida i us asseguro que va a tota hòstia. El control social no ens hauria d'aturar, no és cap excusa. Amb això no estic cridant a la insurrecció, o sí? Sigui com sigui, si bé crec que a la revolució no s'hi arriba amb una generació de persones i que cal construir-la cada dia; es pot i cal fer-la de moltes maneres: des de la forma de viure que dirien algu-

nes corrents informals⁴ i des de l'organització i el programa revolucionari que diria l'anarquisme social⁵; de manera que res millor per acabar un text sobre control social que apel·lant a l'anarquisme sense adjectius: endavant la *Xarxa Anarquista! Salut i anarquia!*

-
1. Poder coercitiu i no coercitiu: termes definits per l'antropòleg francès Pierre Clastres.
  2. Obra teatral de Lope de Vega.
  3. Veure *El arbol de la ciencia* de Pío Baroja.
  4. Veure crítica a l'anarquisme social a *Informalidad, publicació antiautoritària xilena*, abril-maig 2009.
  5. Veure crítica a l'anarquisme estètic a *Anarquismo Social o Anarquismo estético*: un abismo intrascendente de Murray Bookchin.

Actualitat

Ve de la pàgina 3.

llarga de la prevista pel govern, ha vetat més de 2395 pàgines. Entre elles, es censuren webs pornos o relacionades amb el joc, o coses tan absurdes com dentistes o botigues de venda de casetes per a gossos.

Moltes recordareu que durant la insurgència del Tibet o l'aniversari de la revolta del Tiananmen, l'Estat xinès va censurar nombrosos vídeos i pàgines on podies accedir a informació relacionada. La llista d'estats on es censura Internet segons li convingui al govern s'ha ampliat: Nepal, Síria, Tunísia, Cuba, Iran, Maldives, Turkmenistan, Uzbekistan, Vietnam, Xina, Austràlia, són aïllades total o parcialment dels continguts de la xarxa, o bé, el seu accés requereix tal burocràcia que només pot estar a l'abast d'algunes empreses.

D'altra banda, a l'Estat espanyol, el PP, seguint la seva política

d'il·legalitzar per després detenir i criminalitzar tot allò que surti dels seus esquemes, ha proposat la creació d'una *Agència Espanyola de Propietat Intel·lectual* que bloquejaria algunes pàgines segons els continguts que difongui aquesta.

La "guerra bruta" de la repressió (els aparells repressius de l'Estat amb la seva tecnologia), com a eix del control social, vol invisibilitar algunes realitats com ho fa en els conflictes socials que existeixen.

Fent veure que ens protegeixen, pretenen crear-nos por i paranoia per mantenir-nos més submissos i domesticats. El seu objectiu és que sentim ansietat quan volguem canalitzar la nostra ràbia... fins quan ho permetrem?

Quant val la nostra llibertat? Tolerarem que mantinguin il·legalitades la rebel·lia contra tot allò que amb la seva violència ens imposen?

Estratègies de control a la italiana

Anònim
Manresa

Un dels països on la pràctica de la guerra a la dissidència i a tota desviació ha estat implementada descaradament mitjançant mètodes de control social ha estat sens dubte Itàlia. No per casualitat (doncs algunes particularitats històriques en faciliten enormement el seu ús) és un dels estats on s'intervenien de forma més massiva i aleatòria les línies telefòniques. La ciutat de Bergamo, per exemple, fou una de les pioneres en utilitzar en tot el seu nucli històric les famoses càmeres-fanal que permeten tenir una visió panòptica de 360°.

Les tècniques utilitzades pel domini són múltiples i variades.

L'operació *Cervantes* i el procés *Marini* (dos macro-operacions repressives contra l'anarquisme insurreccional), foren usades com a punta de llança d'una estratègia que ha permès l'empresonament de moltes persones i que a nivell tècnic es basa en l'ús constant de micro-espies. En marcs de portes i parets, dins de televisors o cotxes o fins i tot en motxilles o voluminoses peces de roba s'han arribat a trobar aquests aparells que en molts casos se situen a prop de preses de corrent elèctrica per mantenir la seva autosuficiència energètica. Com alguns companys afirmaren, el que implica aquesta pràctica és un estat constant de paranoia, de desconfiança, dificultant enormement la possibilitat de coor-

dinació. Converses totalment intrascendents, relacions afectives amb banyes incloses... tot és objecte d'escolta per part dels sicaris de l'estat que no dubten en tergiversar i descontextualitzar

racterístiques del control social.

El recentment aprovat "*pachetto di sicurezza*" dona via lliure a la utilització de patrulles ciutadanes per a fer front a la immigració

Converses totalment intrascendents, relacions afectives amb banyes incloses... tot és objecte d'escolta per part dels sicaris de l'Estat

molts dels diàlegs dels companys per a oferir una paròdia terrorífica del què de veritat són.

La suposada "anormalitat" psicològica és un altre objectiu directe de l'Estat italià, amb l'aplicació sistemàtica de *TSO (Tractaments Sanitaris Obligatoris)*, que permeten l'empresonament en psiquiàtries de persones considerades "*incapacitats mentals i potencialment perilloses*" d'un mínim d'una setmana amb possibilitat de pròrroga. Aconseguir la uniformització de les ments sota la moral de l'ordre és una de les principals ca-

il·legalitzada i a pràctiques d'incivisme. Convertir el ciutadà en policia, un altre repte que s'ha aguditzat en l'era Berlusconi.

La catàstrofe produïda pel terratrèmol que afectà l'Aquila s'ha vist com una nova oportunitat per a posar a prova el control militar. Amb l'excusa i mitjançant la doctrina de l'emergència aquesta ciutat italiana s'ha convertit durant uns mesos en la Palestina europea: check-points (punts de control) a l'entrar i sortir dels campaments prefabricats, impossibilitat de rebre visites d'amics o familiars, d'estar amb animals de companyia,

controls nocturns aleatoris... Són algunes de les situacions a les que han de fer front els habitants de la zona "per la seva seguretat". Impossibilitat de cuinar, de tenir accés a Internet, d'autogestionar-se, de reunir-se amb la resta d'afectats per trobar una sortida a la seva situació al marge de la oferta per Protecció Civil. Són les proves tècniques de gestió dels conflictes socials davant d'un previsible increment de situacions catastròfiques.

Però no tot és negatiu. Prova d'això és que les accions directes i la mobilització de les anarquistes segueix present en els carrers. Sempre hi ha formes de trobar esclatxes entre les exteses escoltes ambientals.

Contra els TSO s'han produït resistències puntuals impedit físicament l'aïllament d'algunes persones a qui se'ls hi pretenia practicar aquesta aberració. I es plantegen alternatives palpables com les ofertes per l'antipsiquiatria de Buccalo.

Per contrarestar les rondes realitzades per les "community police", existeixen rondes de companyes que s'han oposat frontalment a la identificació indiscriminada d'immigrants, impedit que en algunes zones no es poguessin implementar. I els múltiples lligams entre anarquistes i immigrants, mantenen enceses les lluites en els CIE's (Centres d'internament Extranjeros) on cada dos per tres es produeixen motins.

En definitiva, l'experiència italiana ens pot servir per preveure quines poden ser algunes de les mesures a exterioritzar per les democràcies europees i que tard o d'hora ens poden afectar d'una forma més directa. Esperem que les resistències al control social, també s'extinguin.

Control social en la Europa de las fronteras

El control de fronteras de los estados de la UE se transforma en lucro capitalista

Anònimus
Península Ibèrica

Vinieras de donde vinieras... érase el control social

Como siempre en la historia, los gobiernos capitalistas miden su fuerza y buscan obtener beneficios gracias a la explotación de los más débiles. Con este objetivo, utilizan las fronteras como algo más que una línea geográfica, como un método para imponer un orden social cuyo fin último es la producción y acumulación, convirtiendo la vida en una mercancía más.

Muchas empresas obtienen beneficios de este juego mortal, desarrollando tecnologías de dominación con presupuesto de España y del resto de estados miembro de la Unión Europea, convertida ya en lo que se ha dado en llamar Europa Fortaleza. Las fronteras son por tanto una multiplicidad de dispositivos para controlar a los extranjeros, tengan o no papeles; una forma de mantener lejos a unos y a otros, aquí atemorizados y serviles, bajo la sofisticada forma de la esclavitud productiva.

Fronteras y esclavitud productiva: mientras unos mueren por llegar aquí, otros mueren trabajando (para así poder consumir) y otros se aseguran de que todo siga igual.

En ciudades, campos y en el Mediterráneo se llevan a cabo detenciones, redadas o razias (que siempre tienen como fin la deportación de quien no tenga papeles) con el respaldo de sistemas tecnológicos de control como SIVE, Sea Horse Network, Eurodac, SIS I, SIS II y VIS. A través de estas

La Unión Europea blindas sus fronteras para lucrarse y controlar a toda la población que las cruce.

formas de control se pretende hacer del migrante sin papeles alguien en eterna fuga, con miedo y en soledad, trabajando hasta morir en la economía informal. Esto considerando que para que un migrante llegue a ser "legal" debe pasar una y otra vez por una serie de filtros y controles (también fronteras, estas interiores), que incluso para muchos europeos hoy en día siguen resultando imposibles de cumplir, de crear. Debemos tener en cuenta que la economía del Estado español es la que más ha crecido en los últimos 10 años, sobre todo, en el sector de la construcción con sus márgenes de beneficios obtenidos gracias al trabajo de la migración sin papeles. También podemos mencionar que el empresario más rico de España es Amancio Ortega, dueño de Zara (Inditex), que depende de la mano de obra sin papeles y sin derechos y ha externalizado la producción en países terceros, como Marruecos, con contratos vinculados a las contrataciones y contratos en origen, a cambio de la gestión de las fronteras dichos países. En el Esta-

do español el pueblo con la renta per capita más alta y número de bancos es El Egido. El 100 % de su economía depende de los migrantes. Es una ciudad que vive de la agricultura y de los invernaderos donde los trabajadores realizan jornadas de 10 a 12 horas cobrando de 1 a 3 euros la hora.

Trabajar, consumir y morir en la Europa Fortaleza: represión preventiva y circulación bajo control.

Desde la entrada en vigor del Acuerdo de Schengen, Europa trabaja en perfeccionar el orden social que perpetúa el consumo y la muerte. Así, los sistemas de control de migrantes no se plantean sólo para ellos; se extienden hacia todo aquel que se desplace físicamente, o lo que viene a ser casi lo mismo, al resto de la población. Por ejemplo, hoy en día el SIS (Sistema de Información de Schengen) es una de las principales herramientas de Europol (policía europea). Actualmente se trabaja en la implantación del SIS II y los gobiernos pretenden fichar a la po-

blación e introducir datos como los alias, fecha y lugar de nacimiento, sexo, nacionalidad, si la persona puede estar armada, si es peligrosa y «cualquier característica física objetiva que no esté sujeta a cambios». España sugirió que incluso se introdujeran en esa red informática los datos de sus tarjetas

Segueix a la pàgina 6

SITEL: las 'orejas' electrónicas de Zapatero

El Gobierno de José Luis Rodríguez Zapatero utiliza desde 2004 un software fabricado por Ericsson capaz de pinchar todos los teléfonos de España al mismo tiempo. El programa permite a la Policía rastrear a una velocidad inédita hasta ahora todo tipo de llamadas.

Los agentes tienen acceso a las conversaciones en tiempo real, pero también a datos tan sensibles como la identidad de los comunicantes, el lugar desde donde llaman, la operadora que utiliza e incluso el tipo de contrato que tienen.

Ve de la pàgina 5

de crédito. Gracias al SIS II, los jueces y policías de Europol podrán rastrear las rutas de contenedores sospechosos, camiones, barcos o aviones. En fin, toda una política de represión preventiva, léase fichar, controlar y regular los movimientos de todas las mercancías y los individuos (igualándolos una vez más en la práctica del dato, es decir, transformándolos por igual en cifras de un sistema capitalista). Vemos así como estos sistemas pensados para controlar y regular el movimiento de quienes no son europeos pueden también hacerlo con europeos, remarcando de esta forma que su lectura de lo común viene determinada por ser molesto o no para el orden productivo imperante.

Frontera sur: el mar Mediterráneo es la fosa común más grande de la historia

La Europa Fortaleza se lucra con sus fronteras. Para ello creó **FRONTEX**, una agencia que, con presupuesto europeo, se encarga de la migración, coordinando y educando a las policías de los estados miembros y en la que también invierte cantidades estratosféricas de dinero para dotarla con radares, helicópteros, barcos y sistemas como el *Sea Horse Network* o el *SIVE*. Mientras se nos habla de crisis, los gobiernos de la Unión Europea siguen invirtiendo dinero para detener una supuesta avalancha de pobres que pretenden venir a España. Sabemos que producto de la misma externalización de fronteras serán muy pocos los que consigan llegar al Mediterráneo. El camino desde África está plagado de trampas. Y para los poquísimos que consigan sobrevivir, Frontex sigue armada y manchada de sangre. Para muestra un botón: 8,5 millones de

Cada año miles de migrantes mueren al intentar cruzar el Mediterráneo. Foto de un migrante muerto en una playa de Andalucía, Península Ibérica.

La Europa Fortaleza se lucra con sus fronteras. Para ello creó **FRONTEX**

euros fueron invertidos en cuatro nuevos radares del *Sistema Integral de Vigilancia Exterior (SIVE)*, que entraron en servicio durante el presente octubre en las costas alicantinas.

Veamos algunas de las empresas "españolas" que se lucran con las fronteras, quiénes son y qué dispositivos de control han creado con la complicidad de los estados miembro del Acuerdo de Schengen:

¿QUIÉNES SON ?

Indra es la multinacional de Tecnologías de la Información número uno en España y una de las principales de Europa y Latinoamérica. Es la segunda compañía europea por capitalización bursátil de su sector y es también la segunda empresa española que más invierte en I+D.

Avanzit es uno de los principales grupos empresariales españoles dedicado a las Tecnologías de la Comunicación y las Infraestructuras. Un grupo internacional presente en 25 países.

Steria proporciona servicios de TI a empresas y administraciones públicas a desarrollar su actividad de la manera más eficaz y rentable. Presente en 16 países, posee oficinas en Europa, India, norte de África y en el sudeste asiático y sus ingresos proforma ascienden a 1.900 millones de euros. Con sede principal en París, *Steria* cotiza en la Bolsa de París Euronext. *Steria España* se ha especializado en el mercado español del sector público, sanidad, banca y seguros, industria, energía y transporte.

HP opera en 170 países y es una de las mayores empresas especializadas en TI de todo el mundo, con unos beneficios de 118.4 billones en 2008. Este año, según el ranking de la revista *Fortune*, se encuentra en el número 9 (de 500). Entre sus servicios se encuentra el *The Technology Solutions Group*, que desarrolla productos de TI.

La Corporación *Siemens* está presente en 192 países y sus áreas de negocio y empresas abarcan diversas áreas de ac-

tividad en ingeniería eléctrica y electrónica.

Amper es una compañía multinacional española que cotiza en la Bolsa de Madrid. Líderes en el diseño e implantación de Sistemas de Información y Soluciones Integrales de Comunicaciones Civiles y Militares, en el sector de las *Tecnologías de la Información y de las Comunicaciones (TIC)*. *Amper* centra sus actividades en tres unidades de negocio: Defensa, Homeland Security y Telecom. Tres mercados en expansión, con un alto potencial de crecimiento.

EADS es la corporación industrial europea más importante, dentro del segmento de negocio de la aviación y el espacio, presente en más de 70 centros en todo el mundo.

Santa Bárbara Sistemas, unidad de negocio integrada dentro del *Grupo Europeo de Sistemas Terrestres de General Dynamics*, es uno de los líderes en el sector de la defensa y punto de referencia en el mercado europeo, además de uno de los principales suministradores de sistemas y soluciones para las *Fuerzas Armadas Españolas*.

¿QUÉ HACEN ?

SISTEMA INTEGRADO DE VIGILANCIA EXTERIOR (SIVE)

Mecanismo de vigilancia marítima, implantado en el estrecho y utilizado para el control sobre la frontera sur de España, las Islas Canarias y el Levante español junto las islas Baleares, controlando la inmigración ilegal y el narcotráfico.

El sistema *SIVE* se encuentra actualmente implantado en las Islas Canarias, toda la costa andaluza y Ceuta, y ya se ha proyectado su ampliación a la Región de Murcia y a la Comunidad Valenciana y el resto del Mediterráneo español.

Este sistema emplea una serie de tecnologías que aportan información en tiempo real a un centro de control situado en Algeciras, que moviliza los recursos necesarios para actuar en concordancia con las necesidades de cada situación. Los componentes de análisis de la información incluyen: una red de sensores de radar, sistemas optrónicos incluyendo cámaras infrarrojas y de vídeo de gran alcance para una vigilancia continua tanto de día como de noche y también sensores acústicos. Todos ellos es-

tán desplegados en tierra, embarcaciones, aeronaves y satélites. La información procedente de los sensores se utiliza tanto para misiones de inteligencia como para planificar las actividades de interceptación y aprehensión de las fuerzas de seguridad

en 2001, no se ha podido aplicar hasta ahora debido a problemas técnicos. La incorporación del SIS II está prevista para 2015. Como solución provisional se ha desarrollado el denominado SIS I para todos, que implica la extensión del espacio Schen-

el mar Mediterráneo es la fosa común más grande de la historia

SEA HORSE NETWORK.

Red de comunicaciones segura vía satélite entre España, Portugal, Mauritania, Senegal y Cabo Verde. En 2009, se incorporan Marruecos, Gambia y Guinea Bissau. El Sea Horse está liderado por España (Guardia Civil) y está financiado por la UE (Programa Aeneas), con una dotación de más de 6 millones de euros (2006-2009), para reforzar Frontex.

El nuevo canal permitirá distribuir información cifrada sobre flujos migratorios, situación e interceptación de embarcaciones sospechosas y coordinación de operaciones de rescate en contacto con las unidades operativas de la guardia civil y de la policía de cada país.

A diferencia del SIVE, el nuevo sistema no opera con cámaras, aunque se prevé que lo pueda hacer en el futuro e integrarse en aquél, lo que extendería el control desde el mediterráneo al atlántico sur.

SISTEMA DE INFORMACIÓN DE SCHENGEN II (SIS II)

El SIS II sustituye al SIS, sistema de información que permite a las autoridades competentes de los Estados miembros del espacio Schengen disponer e intercambiar información. Desde su aplicación en 1995, el SIS regula la migración en Europa. Aunque la decisión de sustituir el SIS por el SIS II fue tomada por el Consejo europeo

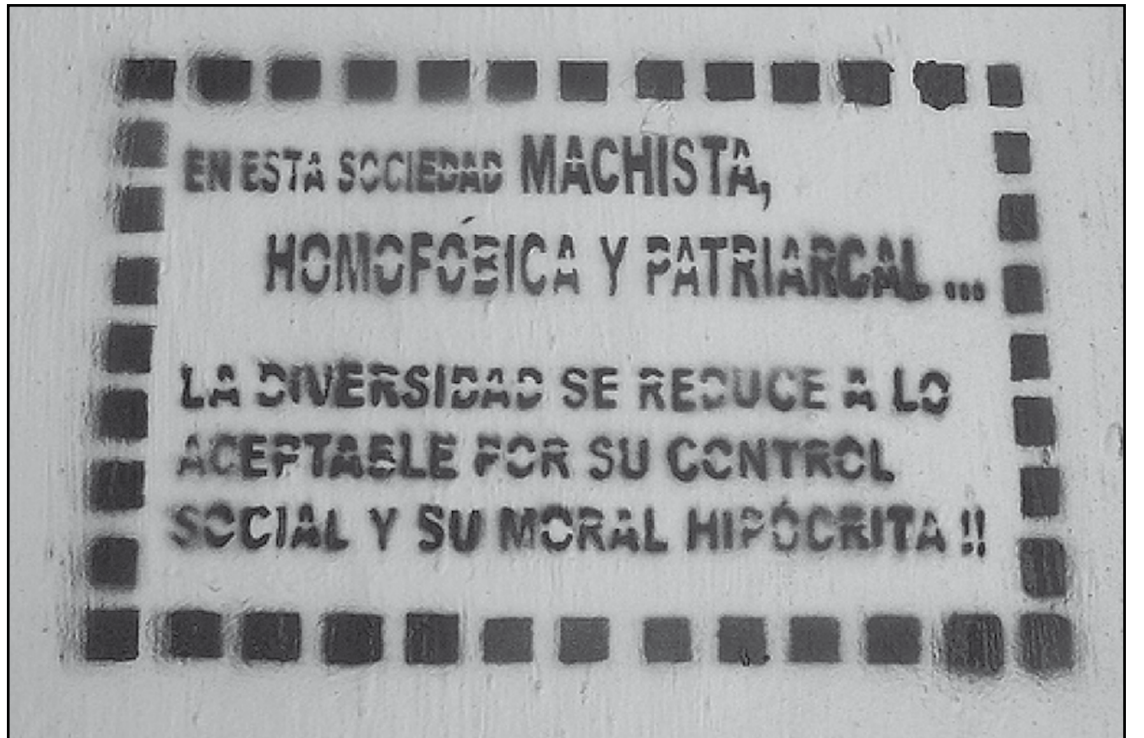
gen al máximo de estados miembros posibles. Con el SIS II se almacenarán las huellas dactilares y otros datos biométricos. Uno de los objetivos es la identificación automática de las personas de acuerdo con su comportamiento o sus características biológicas.

SISTEMA DE INFORMACIÓN SOBRE VISADOS (Visa Information System [VIS])

El sistema de información de visados (VIS) estará completamente operativo en 2015. Éste proveerá a la administración central de todos los visados solicitados y expedidos desde terceros países. El sistema almacena, entre otros datos, huellas dactilares, fotografías y datos personales de todos los solicitantes así como información acerca de la aprobación o denegación de visados. De acuerdo con la Comisión europea, el VIS será el mayor sistema del mundo de recopilación de huellas dactilares. El SIS II, en conexión con el sistema electrónico de entradas y salidas, expedirá órdenes de registro para las personas cuyo visado haya caducado.

SISTEMA EURO-DAC

Base de datos de huellas dactilares creada en 2000, que se utiliza para comparar impresiones dactilares de los solicitantes de asilo. Este sistema permite determinar si la persona detenida ha presentado una petición previamente y en qué Estado con el fin de "facilitar la aplicación del Reglamento Dublín II".

Control social al Pallars Sobirà

Anònimes
Pirineus, Pallars Sobirà.

Tot el Pirineu està controlat... Tot? Una petita comarca de 7.000 habitants resisteix ara i sempre a l'era de la videovigilància...

Però cada habitant és un agent de l'ordre!

A la serena comarca un grup d'indesitjables va decidir no callar, destorbant la pau aconseguida amb tants anys de caciquisme rural.

Com no podia ser de cap altra manera, la metòdica però efectiva màquina de control social (que es manté gràcies a la por individual) dominada pels empresaris-polítics, va decidir suprimir els actes que podien fer trontollar la tranquil·litat de la legitimació del seu poder.

La situació era greu, aquest reducte d'esbojarrats era massa ampli per a poder silenciar-los mitjançant l'ofec econòmic: per aquestes contradades els empresaris-polítics creen llistes negres que es passen entre ells amb l'objectiu de que

no puguis accedir a feina o a pisos de lloguer.

Així que el cos de policia de la zona es va posar en marxa, sabien que els veïns-agents dirien el que havien vist o sentit, ja que comprenien l'envergadura de la situació.

El molt distingit senyor caporal dels gossos d'esquadra de Sort, després de rebre les pressions oportunes dels empresaris-polítics i la inestimable col.laboració d'una veïna-agent, el van portar a concloure que els macabres i escabrosos fets duts a terme per la mencionada colla de maníacs sense contemplacions no podia quedar impune i considerà oportú recolzar i tirar endavant la denúncia PENAL iniciada pels cacics contra aquells que tenen l'estranya dèria de dir el que pensen i defensar amb fets el que diuen.

Arribà el judici, i evidentment s'absolgué a les encausades més per falta de proves que per ganades de la jutgessa.

Doncs bé el macabre i escabrosos crim, aquell que ha fet posar en acció l'engranatge de repressió social format per alcaldes, empresaris, po-

licies, veïns-agents, treballadors/es venuts/es...I que ha omplert la boca a tanta gent de les valls era ni més ni menys que quatre pintades i pancartes i una tongada de fulls volants, on, a unes i altres es denunciava el tracte denigrant i d'esclavatge que dispensaven els caps de personal i de retruc els accionistes de les pistes d'esquí de Port-Ainé, gestionada per l'empresa Granpallars i pagada amb diners públics.

Creiem que queda reflectit el grau de control social que hi ha a la zona si per realitzar un exercici de denúncia es posa en marxa tot el muntatge que hem exposat, aquí al Pallars Sobirà no només hi ha un desorbitant nombre de gossos d'esquadra per càpita a causa de la baixa població, sinó que la lluita més dura és la del dia a dia amb els veïns-agents, els quals no reben sous ni van d'uniforme, però són els que acostumen a decantar la balança en moments importants.

No sé què hagués passat si en comtes de pintades i fulls volants fos acció directa de la bona...

Mi ciudad y yo

El papel del urbanismo en el control social

ALLS
Sabadell

Así titulaba su libro José Mª Marcet Coll alcalde franquista de Sabadell, y así actuaba, la ciudad era suya, y de lxs de su clase, para lxs ciudadanxs de a píe, lo de siempre: mucho trabajo, mucha miseria y cada vez más control. En Barcelona poco ha cambiado la imagen de la ciudad desde entonces, pues no hubo ruptura alguna entre la Barcelona franquista de Porcioles y la demócrata de Hereu.

La planificación y construcción de las ciudades contempla muchas disciplinas, desde la arquitectura al "arte" (un claro ejemplo de arte y arquitectura sería la torre *AGBAR* en la plaza de *les Glories*, sublime) pasando por la sociología, e incluyendo cuestiones jurídicas, geográficas, políticas, etc.

Este urbanismo nace para obedecer los designios de las clases poderosas y para mantener controladas y disciplinadas a las que deben obedecer, "a la chusma de la que hay que deshacerse" como decía hace apenas cuatro años el actual presidente de Francia

para referirse a lxs jóvenes de las ciudades. El diseño de las calles no es más que otra herramienta del orden establecido (como pueden ser las fábricas, las leyes como las ordenanzas de civismo o la propia policía) para controlar a la ciudadanía, prevenir y controlar los movimientos sociales, manteniendo así el orden, y evitando cualquier episodio de violencia urbana.

Ya a finales del siglo XIX, principios del XX la fisonomía de las ciudades cambió radicalmente haciendo las calles más anchas y derribando antiguas murallas para permitir la circulación del ejército en caso de revueltas populares.

En esta misma línea, y después de las turbulencias del mayo del 68, la *Universidad Autónoma de Barcelona*, nace un año después alejada 20 km de la ciudad que le da nombre, para evitar posibles revueltas estudiantiles en el centro de la ciudad y las consecuencias que estas pudieran acarrear.

La separación física entre las clases poderosas y el resto provocó la aparición de barrios residenciales exclusivos, y la acumulación en auténticas montañas de ladrillo y cemento de la mayor parte de la población. Las fábricas fueron desplazadas fuera de las ciu-

des mientras los centros se iban transformando poco a poco en zonas de paso, en las que las únicas actividades posibles son

a finales del siglo XIX, principios del XX la fisonomía de las ciudades cambió radicalmente haciendo las calles más anchas y derribando antiguas murallas para permitir la circulación del ejército en caso de revueltas populares

comprar y vender, como en Barcelona: "la botiga més gran del món".

La ciudad se convierte así en un espacio neutro, un escaparate, plagado de hordas de consumidorxs y turistas, que si tienen un poco de suerte igual hacen una foto de una manifestación con gente vestida de negro y rodeada por la policía para mostrar como un souvenir más, igualito que un sombrero Mexicano, pero que viste mucho más en *facebook*. Actualmente las ciudades se han desdibujado, la terciarización de las actividades económicas y la enorme importancia del transporte desde las zonas de producción hasta los centros de consumo han hecho que se priorice en la construcción y ampliación de carreteras y cinturones, provocando que la ciudad sea un lugar de paso desde las periferias hasta unos

centros en los que dedicarse con lujuria al consumo.

En esta transformación, el crecimiento descontrolado de las urbes ha provocado que estas vayan perdiendo poco a poco sus límites y su identidad. La pérdida de la memoria histórica colectiva

en comodidad y aislamiento, el gran y macabro invento de los bancos individuales, la re-hostia.

Pero este control social es posible gracias a otros muchos elementos del sistema que se integran en estas nuevas ciudades, y que las han transformado en panópticos gigantes, toda la ciudad es un escaparate y tras cada cristal se esconde una cámara que te vigila todo el día: en el metro, en el tren, en los autobuses, en las calles y también en las plazas, como en la plaza George Orwell (¿una broma de mal gusto?).

Londres es el auténtico ejemplo a seguir, con más de 500.000 cámaras grabando las 24h del día, cámaras que incluso graban y memorizan mediante un programa informático en una base de datos las matrículas de los coches que circulan por el centro de la ciudad. Aún así no impiden que se cometan delitos o actos de sabotaje, pues por suerte, las cámaras aún necesitan a alguien que mire lo que graban, y hasta al gran hermano le entra sueño de vez en cuando.

Pero en la histeria por mantener la seguridad y el status quo, el estado encuentra colaboradores por doquier, ya que cualquier ciudadanx demócrata que se tercie de ello, será sin lugar a dudas el mejor secreta de su bloque, quizá un día de estos tengamos la suerte de ver a nuestrxs vecinxs formando parte de una brigada de seguridad vecinal a la italiana, o como lxs jubiladxs que controlan las fronteras de Texas o la iniciativa de patrullas vecinales durante los 80 en Los Ángeles, que reunía a más de 5500 asociaciones de vecinos para controlar la delincuencia y que estaban bajo

Hablamos de ti

La presión social en forma de costumbres, rumores y cuchicheos que cualquiera puede padecer en sus carnes

mando del Departamento de Policía de Los Ángeles; eso sí, siempre justificando su actuación contra lxs inmigrantes con una cantinela bien sabida por todxs: “A ver, no me malinterpretes, yo sólo hago mi trabajo para que lxs niños puedan pasear a gusto por el barrio, además tú ya me conoces, joder, es que yo no soy racista, PERO...”

El miedo institucionalizado con la excusa de la seguridad ciudadana pone freno a cualquier iniciativa que escape a su control, en una ciudad cualquiera, las ordenanzas de civismo lo prohíben absolutamente todo, desde el reparto de propaganda, folletos políticos o pintadas, hasta las celebraciones deportivas, patinar e incluso marearte y vomitar en la calle está penado y perseguido.

La tolerancia cero con cualquier tipo de protesta social se enmascara bajo tales pretextos, entre 1996 y 2006 hubo 2000 detenciones políticas en Barcelona, y aún así no logran callarnos.

La exclusión social de gran parte de la población y su confinamiento en suburbios de acero y hormigón alejadxs cuanto más mejor del centro, tiene sus consecuencias. La obsesión por el control y las continuas vejaciones provocan odio y rabia, que se va acumulando y al final, la chispa más pequeña enciende el polvorín, la insurrección de los suburbios de Francia es un ejemplo, como también lo es la insurrección de diciembre del año pasado en Grecia, son dos ejemplos de lo que sucede cuando la tensión acumulada provoca que el polvorín explote, la situación aquí no mejora con el paso de los meses, haremos porque al final la rabia explote, pues aunque intentéis controlar cada uno de nuestros pasos ambxs sabemos que es imposible, y eso dibuja una sonrisa en nuestras caras. Al final se hará realidad lo que escribió algún autor italiano, *no podréis pararnos.*

hIsTeRiA
Berguedà

Hace unos días, iba con un amigo recorriendo una calle en dirección a un comercio. Toda la gente que nos cruzábamos parecía conocerle y es que me confesó que en un pueblo pequeño el 50% de la gente que conoces habla bien de ti y el otro 50% mal. Así que su estrategia consistía en generarse un entorno conocido lo más grande posible para aumentar el número del 50% que le

la esencia (perspicaz y eficaz) de la alcahuetería es uno de los mejores métodos de control en grupos pequeños se ha adaptado para los espacios grandes bajo el nombre eufemístico de participación ciudadana.

ayudaría o le sería útil.

Supongo que esta estrategia nace fruto de la conciencia de aquellas personas que perciben las limitaciones de su vida en función de lo que hablan de ellas. Esto es, fruto de la imagen que la persona da y de la que se genera cuando hablan de ella. En espacios pequeños el “*qué dirán*” es la estrategia de gestión social más eficaz, por ser sutil y además portavoz de una moral imperante. Todxs lxs miembros son partícipes (aunque sean pasivos) y se mantienen bajo las normas éticas normalizadoras y normativas. Siendo además el cotilleo herramienta de expansión y perpetuación de los valores

vigentes y barrera de protección hacia ellos. Puesto que encontrar la rendija por dónde entrar la crítica y la transformación en este tipo de sociedades es difícil por el simple hecho que entonces el “*qué dicen*” de la persona con ganas de crear puntos de inflexión crea una imagen de ella satanizada, lo que la aleja de toda realidad creíble y cuestionable para el resto de personas del grupo. Generándose así figuras como el “*tariado*” del pueblo (aunque su verdad pueda decir, nadie la escucha). Y sustituyendo, en casos concretos como el anterior, otro tentáculo de contención como es la medicina. Puesto que si se reemplaza el modelo

en el imaginario colectivo, se invierten las realidades. Es decir, que si todo un grupo da el atributo de “*loco*” a alguien, éste, simplemente pasa a serlo. No tiene que pasar por el psiquiátrico para ser estigmatizado y reconocido de loco por el colectivo, basta que éste diga que lo es y que todo el mundo lo sepa. La mente colectiva del grupo (controlada por la moral, que a su vez tiene otras herramientas para llegar al grupo) crea a los individuos (su idiosincracia) determinandos, por tanto, las tareas a realizar y los límites que se le imponen a todas y cada una de ellas. Y si no estas bien visto (ese 50% que habla mal de ti) es posible que se te denegue hasta el trabajo, pudiendo acabar expulsado socialmente del territorio. Las connotaciones que se usan constantemente a todos los referentes que envuelven al grupo acrecientan el uso del prejuicio.

Las ciudades, tanto por ser espacios cada

vez más heterogéneos como por ser grandes (lo que implica que el conjunto está formado por pequeños colectivos con moral propia que actúa regulando y limitando cada subgrupo) el chismorreos no funciona. Las personas pueden pasar de un grupo a otro y el anonimato propio de espacios donde su tamaño hace imposible la identificación de todxs lxs integrantes por el resto dificulta la creación de imágenes connotativas y, por tanto, el dibujar barreras que no hay que flanquear si no quieres estar en boca de todxs. Pero como la esencia (perspicaz y eficaz) de la alcahuetería es uno de los mejores métodos de control en grupos pequeños se ha adaptado para los espacios grandes bajo el nombre eufemístico de participación ciudadana. Dónde las habladurías, en vez de extenderse por todo el grupo (puesto que es demasia-

Segueix a la pàgina 10

Urbanisme / Opinió

Ve de la pàgina 9

do grande y puede que ni se conozca a la persona a la que se pretende limitar) se centralizan a las fuerzas de seguridad del estado. Éstas imitan de algún modo al arcaico sacerdote, pues nos absuelven tras pagar las multas (por haber saltado el muro que la moral del grupo construye y por haberse chivado el vecino de enfrente) y finalmente recibimos el perdón de nuestros pecados. Habiendo contribuido el ciudadano multado a mejorar el panorama de la crisis (según dicen públicamente, puesto que el estado saca una rentabilidad económica) y habiendo ayudado por contra el vecino chivato a avivar la úlcera de estómago que tiene o que le va a salir al que expía sus pecados.

El provecho monetario aplicado al control social sólo es

visible descaradamente con las leyes cívicas y las multas que saltárselas supone asumir.

Pero es en el campo de la medicina dónde se generan más ingresos a cambio de dirigir e imponer normas morales. La medicina es una de las doctrinas (junto con la religión y la educación) que nutren las morales de los grupos. Si el médico lo dice, automáticamente los grupos pasan a creerlo, sin cuestionarlo, y por tanto a decirlo, extenderlo, propagarlo con los instrumentos propios de cada grupo y limitar su profanación. Erguida como ciencia indiscutible (y para ello se encargan de usar una jerga lejos del lenguaje común y de alejar la medicina tradicional de los grupos), son capaces de crear obstáculos y hacer que las personas compren las armas mágicas que la ciencia vende para hacerlos desaparecer. Ha-

blamos de enfermedades y vacunas, de ensayos del miedo como control social a través del mandato médico. Y mientras nosotrxs nos preguntamos ¿hasta dónde seríamos capaces de llegar por miedo? (si nos alguien con carrera y profesión reconocido laboralmente nos dijera que estamos enfermas, ¿padeceríamos los síntomas? ¿Enfermaríamos de verdad? ¿Necesitaríamos comprarnos la medicina si nos la recetaran? Por si acaso...), los beneficiarios de la dominación a través de la medicina (farmacéuticas, laboratorios...) se preguntan ¿hasta dónde serán capaces de pagar por miedo? Por ello aparecen vacunas como la del Papiloma¹, nos informan con miedo, nos lo creemos y acabamos comprando la solución mágica para nuestras hijas. ¿Porque no hacen un vacuna contra una enfer-

medad que esté extendida y nos afecte de verdad como la caries? Porque nadie teme a las caries como para pagar un dineal en vacunas milagrosas por ellas. No nos damos cuenta y hemos dejado de elegir de nuevo porque se nos impone aquello que tenemos que hacer, aunque sea de la mano de la estrategia del miedo.

Miedo que se nos genera con los cuentos que oímos y que reproducimos. Al crear y oír fábulas entramos en el mundo de la figuración, hacemos real lo imaginario y el miedo a romper con la ilusoriedad patente es obvio. Para muchas personas la gota de más está en la remuneración que los cuentos encierran detrás (multas, vacunas, necesidades creadas).

Hace pocos días, al hablar con una persona que había sido agredida e instarla a

contar lo sucedido a las personas cercanas se negó. Dijo que no quería estar en boca de nadie, ni para bien ni para mal, que prefería la abstención. Y es que en una sociedad que se gestiona a base de bulos hablar es crear. Es caer. Es juzgar. Es controlar.

1. Papiloma: virus que afecta a un 90% de las mujeres y que se asocia con el cáncer de cuello de útero, siendo que sólo un 0,3% de mujeres mueren en el estado español a causa de ello, que la mayor parte de cepas del virus no son malignas y nuestro cuerpo puede vencerlo. Vacuna que no cuenta con un prospecto dónde se detallen los efectos adversos que se han dado hasta el momento.

OPINIÓ

ELLS EN DIUEN "SEGURETAT", NOSALTRES "CONTROL SOCIAL"

Opinionimus
Barcelona

En les escoles de França avui dia les nenes i els nens han de posar la seva empremta dactilar en la pantalla de la cafeteria, abans de rebre el seu menjar. El motiu és que des de ben joves es familiaritzin amb les tecnologies de control social, a més de relacionar-les amb menjar, plaer i seguretat.

L'Estat sap que en el seu futur previst tots haurien d'estar còmodes amb la videovigilància en tot l'espai públic i en gran part del privat, càmeres amb tecnologia per a reconèixer automàticament a tota persona que passa davant d'ella; amb seguiment i localització de les persones amb els seus mòbils o màquines GPS en els seus cotxes; amb fitxers d'ADN, escàners dels ulls, empremtes dactilars, tota la seva història financera

i legal, fins i tot, resultats d'exàmens psicològics i expedients per a problemes disciplinaris a l'escola (per a mostrar si ets una persona revoltosa o una bona ovel·la). Un futur en què l'Estat sabrà on estem totes en tot moment.

La mateixa transformació està succeïnt en tots els països amb diners per pagar gàbies més modernes per als seus ciutadans. En la recent cimera de l'OTAN a Estrasburg, els estats que dominen el planeta, amb el lideratge dels EUA, van plantejar com resposta al canvi climàtic una fortificació encara més forta de les fronteres, i una intensificació de l'ús de la vigilància, fitxers i carnets biomètrics (és a dir, que posen certes característiques d'un cos per a reconèixer a individus sense marge d'error). Saben que les crisis que han causat ells portaran una futura inestabilitat i volen aprofitar noves mesures per a vigilar i

controlar-nos.

La mentida que utilitzen perquè acceptem aquest control de les nostres vides és la "seguretat". Però a qui li dóna seguretat cedir a l'Estat el poder de vigilar, investigar i controlar-nos, i decidir qui són els dolents. No té el seu propi interès l'Estat, que va en contra dels interessos de totes nosaltres que no som milionaris, generals o reis?

Per l'Estat, el terrorisme no és més que una eina. En primer lloc, hi ha el terrorisme de l'Estat, que anomenen "pacificació", "seguretat" o "justícia". I després hi ha el terrorisme que utilitza per a atemorir-nos amb la finalitat que demanem la seva protecció. Els feixistes van anomenar "terrorista" als catalans i bascos, i la democràcia creada pels feixistes segueix fent-ho amb els bascos avui. Els britànics van anomenar "terroristes" als africans que lluitaven contra el colonialisme, i els

ianquis anomenen feixista als iraquís i afganesos. A Catalunya avui anomenen "terrorista" als anarquistes i okupes que lluiten per la llibertat o simplement per a una llar on viure.

"Lluitar contra el terrorisme" no és més que ajudar a l'Estat a ignorar els seus propis abusos i protegir el sistema d'opressió que provoca el terrorisme. Mai hagués succeït l'atemptat de l'11-M si l'Exèrcit Espanyol no hagués estat assassinant a musulmans a L'Iraq. I les anarquistes no haurien d'expropiar als bancs si aquests no estiguessin donant suport a un sistema que roba i mata obrers.

La seguretat de l'Estat és una seguretat per a l'elit. Totes nosaltres som enemigues potencials. Els amos sempre han tingut por dels seus esclaus, i per això ens vigilen i ens controlen.

Nosaltres, les anarquistes ho entenem com un insult i una agressió si un

propietari o la policia posa càmeres per a vigilar el carrer, si l'Estat està construint un fitxer d'ADN, si hem de donar les empremtes dactilars, o si ens fan un escaner als ulls per entrar en qualsevol lloc. El major poder el té l'Estat, la menor llibertat la tenim nosaltres!

Per això, us demanem que no doneu les empremtes o l'ADN pels fitxers, que no deixeu que els nens pensin que és normal que l'Estat els vigili, i que no us espanteu si veieu, per exemple, un grup de gent encaputxada destruint càmeres de videovigilància o barallant-se amb la policia. Però si aquests fets no ocorren, l'Estat només pot avançar en la seva construcció d'una presó que engloba tota la societat, molt còmoda per a alguns, molt menys per a uns altres.

Cal trencar totes aquestes mesures de control social. Mentre encara hi estiguem a temps.

Etiquetes RFID: creant un inventari global

El control tecnològic dels RFID s'estén cada vegada més amb la complicitat de governs i mercats

Anònima
Barcelona

Què passaria si tots els objectes que podem comprar o adquirir tinguessin una identificació única? I si això pogués ser extensible a les persones i a la resta d'animals? I si a més se'n poguessin rastrejar tots els moviments? I si aquesta informació es pogués consultar a distància i sense el teu consentiment? En això, entre moltes més coses, consisteix la tecnologia RFID, que ja s'està implantant discretament al nostre entorn.

Per començar, farem una breu i necessària explicació tècnica d'aquesta tecnologia. Seguidament, passarem a comentar-ne alguns exemples reals i les possibles implicacions pel que fa a la privacitat.

RFID (*Radio Frequency Identification*) és, com el seu nom indica, un sistema d'identificació per radiofreqüència que normalment pren la forma d'una etiqueta minúscula, però que també pot ser un implant. Cada etiqueta es compon d'un xip de menys d'un mil·límetre, un transmissor i una antena impresa semblant a un espiral. El xip és el que conté físicament la informació. Cal aclarir que la majoria d'aquestes etiquetes no necessiten alimentació pròpia ni cap tipus de bateria, de manera que si no es deterioren poden durar indefinidament.

Aquest sistema permet identificar o extreure informació de qualsevol cosa etiquetada amb aquesta tecnologia des de distàncies d'uns quants metres i sense la necessitat d'una línia de visió directa entre el xip i el lector RFID. Aquest lector,

Radiografia d'una mà amb un xip RFID.
Amb el pas dels anys aquesta tecnologia s'utilitza més, oferint als estats mitjans per augmentar el seu control social i a les empreses capitalistes per afiançar el seu control econòmic.

que és l'aparell encarregat d'extreure'n la informació, emet ones de ràdio. Quan el minúscul receptor o etiqueta rep aquestes ones, és capaç de transformar-les en l'energia necessària per a retornar la senyal amb la informació que el lector ha demanat.

Les empreses fabricants d'aquests xips els venen com un cúmul d'avantatges. No costa gaire imaginar-se fins a quin punt es simplificarien les coses a l'hora de fer l'inventari en un supermercat, controlar tots els passos de la cadena de distribució dels productes, preveure'n la caducitat, impedir-ne els robatoris, etc. I així en molts camps més.

Ja l'any 2005 la cadena de supermercats nord-americana Walmart, una de les més grans del món, va ser la primera en requerir als seus proveïdors l'ús d'RFID. I també hi ha exemples més propers. Des de principis de 2007, el Grupo Leche Pascual està començant a implantar aquesta tecnologia en els seus productes. Per la seva banda, les cadenes de roba del grup Inditex, de *El Corte Inglés* i d'altres han començat

a introduir xips amagats dins la sola de les sabates impossibilitant-ne l'extracció sense destruir-les (normalment això ve indicat amb una petita enganxina). També s'han creat botons amb RFID incorporat resistent al rentat que, a mesura que se n'abarateixin els costos, els veurem implantar-se en tot tipus de peces de roba. La finalitat de tot això és substituir els codis de barres actuals, però cal tenir molt clares les diferències que hi ha entre una etiqueta RFID i un codi de barres convencional. Mentre que en el sistema tradicional totes les unitats d'un mateix model o producte disposen del mateix codi, en el cas de l'RFID cada unitat disposa d'un codi únic i exclusiu a nivell mundial. Això significa que un cop al carrer, cada objecte podria ser vinculat a cadascun dels llocs on s'ha llegit el seu contingut (punt de fabricació, traçabilitat de distribució, punt de venda...). En el cas que el producte hagi sigut comprat de forma vinculant (targeta bancària, targeta de client d'un supermercat...), aquest podrà ser relacionat de forma di-

Ja fa temps que coneixem la implantació de xips d'aquest tipus en animals, i les millores en aquesta tecnologia, com ara un tamany més reduït, han fet que ja siguin moltes les persones que en porten sota la seva pell

recta amb la persona que hagi realitzat la compra, en sigui o no l'actual propietària.

Les empreses de transport públic d'arreu del món també s'estan sumant a l'ús d'aquesta tecnologia amb targetes de transport unipersonals amb xip RFID. Veuen en aquestes targetes l'avantatge que no necessiten ser introduïdes en una màquina per validar el viatge, però els riscos en la privacitat són obvis. El sistema informàtic recordarà sempre tots els teus moviments (de forma semblant al que ja passa amb les targetes de transport unipersonals sense RFID, amb la diferència que ja no caducaran). Alguns exemples són: la targeta del *Bicing* a Barcelona, el *Bonobús* de la *Empresa de Transportes de Màlaga*, la *Tarjeta Blip!* de transport de Santiago de Chile, la targeta *Oyster* de Londres... Es preveu també que l'RFID arribi al sistema integrat de transport de Barcelona cap a l'any 2011.

I això no és tot. Ja fa temps que coneixem la implantació de xips d'aquest tipus en animals, i les millores en aquesta tecnologia, com ara un tamany més reduït, han fet que ja siguin moltes les persones que en porten sota la seva pell. La implantació del xip subcutani dura menys d'un minut i acostuma a fer-se a les mans, a l'altura del tríceps o a la zona de l'homòplat. El *Verichip* (un implant

RFID per a humans) va ser el primer aprovat per la *Food & Drug Administration* dels Estats Units l'any 2004, tot i l'existència d'estudis que demostren que en alguns casos aquests implants poden ser cancerigens. La primera implantació massiva de xips RFID subcutanis es va realitzar a 170 agents del cos de policia de Ciudad de México per a prevenir segrests. A mitjans del 2006 el president de la *Verichip Corporation* es va atrevir a proposar públicament la implantació d'un dispositiu de rastreig subcutani per a identificar immigrants i treballadors estrangers. També hi ha hagut una proposta igualment descabellada per part del govern britànic d'implantar RFID a tots els presos. I el que no sabem.

El control social existeix. Les formes canvien i les resistències també. No es tracta de ser apocalíptiques, sinó de saber a què ens enfrontem a cada moment i de mirar de desenvolupar estratègies per a combatre-ho (de fet, no oblidem que una cosa tan simple com la *gàbia de Faraday* – qualsevol recinte recobert d'un conductor elèctric com ara el metall - neutralitzaria les ones RFID). No podem permetre que es segueixin introduint tecnologies de control d'aquest calibre silenciosament i sense que poguem reaccionar. Seguim atentes i tinguem-ho en compte: l'RFID ja és aquí.

Reportatge**El control social en l'alimentació***Companyies com Monsanto o McDonald's i el seu control sobre el medi i la població*Mamboadestajo
Barcelona

No podem obviar que el control social s'estén més enllà de l'àmbit tecnològic i que hi ha altres formes de control que formen part de l'engranatge social complex que transforma poblacions i cultures.

En aquest sentit, el que mengem i, per tant, els hàbits alimentaris, amb la conseqüència directa que tenen en la salut, és una de les peces que conforma aquest trencaclosques. El control del sistema agroalimentari mundial constitueix un dels principals components de la globalització. Menys de 10 empreses del món controlen les llavors, la producció i el mercat dels aliments.

Canvi en els hàbits alimentaris

Si fem un recorregut breu en la història de l'Estat espanyol podem veure com hi ha hagut un canvi de 360° en l'alimentació. En els anys posteriors a la postguerra, el ressorgiment econòmic que hi va haver va marcar un canvi de passar gana a tenir els aliments bàsics a l'abast. Els hàbits alimentaris però, es basaven en un elevat consum de productes agrícoles (llegums, cereals, fruites i verdures). Fins els anys 90, aquesta tendència es va anar conservant i tot el que era la franja mediterrània tenia una alimentació semblant. L'increment del producte interior brut i l'entrada a la Unió Europea va fer que aquesta tendència s'anés modificant quan ens apropàvem al 2000 i en els anys posteriors. Per una banda, ha augmentat l'exportació de productes locals a altres regions i la

importació de productes més barats d'altres països amb el conseqüent increment de transport i

Menys de 10 empreses del món controlen les llavors, la producció i el mercat dels aliments

intermediaris, i en detriment del medi ambient per l'augment de les emissions de productes derivats del petroli. Per altra banda, la instauració de determinades cadenes de menjar "fast food" més barat com *Mc Donald's* o *Kentucky Fried Chicken* ha fet que augmenti el consum d'aquest tipus de menjar d'acord amb una societat més estressada, amb menys temps per menjar i amb una menor preocupació del que es consumeix. Això ha anat evolucionant cap a un augment del consum de menjars preparats, "bolle-ria" industrial i productes alimentaris de baixa qualitat. El consum de productes derivats d'animals ha augmentat un 60% a Espanya en els últims 10 anys. Tot plegat deixa entreveure com els hàbits alimentaris s'han transformat en pocs anys, però el que més espanta és com la població ha normalitzat aquesta tendència exportada de nord Amèrica i com la xarxa d'interessos creada al voltant dels aliments i la seva distribució és cada cop més global.

La globalització de la indústria alimentària i la transformació local

La lògica capitalista ha fet que l'enriquiment de l'Estat i els seus intermediaris per la producció i distribució dels aliments sigui cada cop en mans de menys empreses i individus, i que una població cada cop més

creixent s'empobreixi i tingui menys capacitat d'alimentar-se amb productes locals i d'una mínima qualitat. En el nostre context, se li afegeix el renom que ha tingut la dieta mediterrània en els últims anys pels seus beneficis per la salut, el que ha provocat un encariment de productes bàsics locals que abans eren econòmics i que ara són més inaccessibles com és el cas de l'oli d'oliva, els fruits secs o la fruita i la verdura. En aquest context, semblaria que els agricultors locals

de producció. Així doncs, hi ha un abús de la indústria alimentària de gran distribució que imposa preus baixos als pagesos i enganya als consumidors aplicant marges comercials molt elevats. Però en aquest entramat la Unió Europea juga un paper important. El cas de les avellanes actualment és un bon exemple, es paga al pagès menys d'1€ per Kg i al supermercat es venen per més de 8€ el Kg. Un altre cas és el del vi. Hi ha 3 grans marques que condicionen els preus del raïm i del vi al mercat, entre elles *Freixenet*. Als viticultors se'ls pagava 100 pessetes per Kg al 1999; a l'any 2009 se'ls paga 25 pts/kg, i com que s'ha posat de moda tenir vinyes

tenta amb aquestes ajudes i la pregunta sobre si s'acabarà l'agricultura quan s'acabin aquestes ajudes és inevitable fer-se-la.

Aquest oligopoli ha fet que molts pagesos dedicats a la producció d'aliments agrícoles hagin abandonat els seus cultius aquest agost. A la regió de Catalunya hi ha pagesos que parlen d'una supervivència de 7 anys de l'agricultura local. Les terres dels pagesos que abandonen l'agricultura són comprades per empreses vinculades a les grans distribuïdores, una bona estratègia per assegurar-se l'eliminació de la competència.

MC Donald's, juntament amb altres companyies de *Fast Food*, es lucren fent servir tot un seguit de tècniques encaminades només a aconseguir el màxim de benefici econòmic.

Fotografia: Imatge del Mc Donalds Videogame (www.mcvideogame.org), de *Molleindustria*, on mitjançant un videojoc es simulen diferents tipus de tècniques d'aquestes corporacions capitalistes.

s'haurien de beneficiar d'aquest canvi, però no es així ni de bon tros.

El monopoli que tenen tres grans superfícies a Espanya (*Carrefour*, *Eroski* i *Mercadona*) que compten amb més del 50% de les vendes del mercat alimentari, marca la competència i el preu que se'ls paga als pagesos pels productes locals, un preu que no arriba en molts casos ni tan sols a cobrir els costos

i hi ha més producció, en molts casos aquestes empreses ni tan sols els hi compren el raïm.

En aquests dos exemples hem de tenir en compte que la Unió Europea regula per ajuts i subvencions el tipus de plantacions que interessa plantar controlant d'aquesta manera el que consumirem. Per això hi ha una bona part de l'agricultura que es sus-

Sobre els transgènics i l'agricultura ecològica

A finals dels anys 90 es va comercialitzar el primer transgènic a Estats Units, un tomàquet. Era un tomàquet molt més gran que els convencionals i va arribar al mercat (sense la denominació de transgènic però amb algun nom semblant ja que llavors era tot novell i no hi havia l'alarma

social actual), però degut al seu sabor insípid no va durar gaire al mercat. Durant els anys posteriors la manipulació genètica vegetal es va anar perfeccionant i actualment hi ha cultius transgènics ja establerts a diferents països (soja, blat, colza i cotó que s'utilitzen per a farratge principalment), sent *Monsanto* la principal empresa productora de llavors transgèniques. Catalunya i Aragó són les principals productores de blat Bt (un blat modificat per resistir la plaga del "taladro"), que és l'únic transgènic que s'ha permès cultivar legalment des de l'any 2002 a Espanya. Però, la comercialització de soja o cotó transgènic importats i el seu consum està permès. Tot i que des de l'any 2004 la llei obliga l'etiquetatge d'aliments transgènics, només és obligat quan un producte té més del 0.9% de producte transgènic. Malgrat que des de moviments ecologistes es va demanar que també s'especificués en l'etiquetatge de productes animals o derivats, que aquell animal havia estat alimentat amb pinso transgènic, el parlament europeu ho va denegar. La realitat doncs és que no sabem del tot cert si estem consumint transgènics o no, i encara que Europa és més reticent al consum de transgènics que els EUA, a Espanya cada cop estan més establerts en l'agricultura i el mercat. Els beneficis empresarials són clars ja que es cultiven per agricultura extensiva i de monocultiu. Les conseqüències són cada vegada més clares a nivell ecològic: no hi ha regulació per la coexistència de cultius transgènics i els que no ho són, i per tant, està augmentant la contaminació de cultius tradicionals, s'està eliminant la biodiversitat (varietat d'aliments) i s'estan modificant a ritme accelerat els ecosistemes naturals. Les conseqüències econò-

miques són devastadores pels petits agricultors de les zones on s'implanten

que perden el seu valor híbrid cada cop que es planten, és a dir, que s'han de

tals. Als EUA ja s'està intentant regular l'entrada al mercat alimentari

cap a les vides animals de qualsevol espècie.

L'altra cara de la moneda és l'agricultura ecològica, és a dir, aquella que no utilitza productes fitosanitaris (pesticides, etc) pel seu cultiu. Més enllà dels beneficis per la salut i el medi ambient que són clarament positius, l'agricultura ecològica s'està convertint en un nou negoci avui en dia. La realitat és que el ritme de consum (la sobrealimentació que hi ha a occident) no permet que n'hi hagi suficient per a tothom, o aquesta és la idea que interessa difondre. Mentre es venen productes ecològics a preus inaccessibles per molts amb l'excusa de que la demanda és petita i això encareix el producte, a Catalunya s'importa una gran part del que es consumeix com a ecològic d'Andalusia, una de les zones amb més producció

Monsanto, una empresa dedicada a abastir de productes a l'agricultura és la principal companyia del món en la venda de llavors transgèniques, també és la fabricant del principal pesticida del mercat (Roundup). En els seus orígens, a inicis del segle XX, venia sacarina i era el principal proveïdor d'aquest edulcorant per l'empresa Coca-Cola.

els transgènics. Als anys 90 va tenir lloc a l'Índia la denominada revolució verda, en la qual van proliferar els cultius de transgènics amb l'excusa d'eliminar la crisi alimentària que hi havia i reactivar l'economia augmentant l'exportació d'aquests productes. Tot i que va disminuir el número de persones que morien de gana, actualment els agricultors estan sotmesos a la voluntat de *Monsanto*, ja que han de comprar-li les llavors i els pesticides específics per poder cultivar els transgènics. La pèrdua d'autosuficiència i l'augment de la dependència a les agroindústries és el resultat del cultiu de transgènics. Les conseqüències sanitàries es tracten en l'apartat de conseqüències per a la salut d'aquest article.

El tema sobre els transgènics però, no és tan senzill, o més ben dit, és més complex del que sembla. Crítiques que es fan als transgènics se les pot fer a l'agricultura "tradicional". Per exemple, els pagesos també estan lligats a empreses productores de llavors, ja que les varietats tradicionals es cultiven a partir de llavors

comprar a l'empresa productora cada any. Un altre exemple és que la coexistència amb els cultius ecològics també planteja el problema de la contaminació, ja que a l'utilitzar-se productes fitosanitaris (pesticides, etc), les plantes cultivades amb mètodes tradicionals tenen diferents propietats que les ecològiques i la contaminació també modifica les propietats d'aquestes. El tema de la salut també el tractem més endavant per aquest cas, però en aquesta breu reflexió volia remarcar que la sobreexplotació ambiental i el lligam dels pagesos a les agroindústries ja es donaven fa anys amb l'agricultura tradicional, i els transgènics només afegixen un altre valor econòmic, però tot entra dins la mateixa lògica capitalista i d'explotació de la natura.

Sembla doncs, que els transgènics estan servant per netejar la cara a l'agricultura tradicional ja que s'ha posat de moda el qüestionament de l'agricultura transgènica sense replantejar-se el model tradicional.

Tornant als transgènics, aquests no són només productes vege-

d'animals clonats, un altre tipus de manipulació genètica mitjançant la qual pots obtenir "còpies"

La pèrdua d'autosuficiència i l'augment de la dependència a les agroindústries és el resultat del cultiu de transgènics

d'un animal sense que hi hagi reproducció sexual. Ja hi ha un bon grapat d'espècies que s'estan clonant amb l'excusa de que estan en perill d'extinció o per augmentar el número d'exemplars amb característiques considerades excepcionals com el toro de lídia (molt valuós per les "corridas" de toros). La realitat és que aquests animals, com ja es va difondre pels mitjans de masses amb l'ovella Dolly, tenen malalties prematures i envelleixen abans que els altres animals. Les conseqüències a nivell de salut són desconegudes però ja hi ha empreses invertint en el que serà, per suposat, un negoci ben rentable. La mercantilització animal ja és una realitat des de fa anys, però la clonació esdevé un agreujament de la manca de respecte i consideració

ecològica de l'Estat espanyol. Les estrictes proves per poder denominar un producte com a ecològic, a diferència de la laxitud en quant als transgènics, fa que aquests aliments s'estiguin convertint en una espècie de producte de luxe. Les grans superfícies ja estan competint per pujar al carro d'aquesta tendència amb la venda de productes biològics, sense gluten o dietètics.

Així sembla que hi ha una tendència a la venda de productes barats derivats de transgènics per a masses i de productes cars provinents de l'agricultura ecològica per a persones amb problemes de salut o amb consciència ecològica, sempre que tinguin uns ingressos que els ho permetin.

Reportatge

Ve de la pàgina 13

Agrocombustibles

Al final de l'era del petroli, dels combustibles fòssils de fàcil accés, sorgeix l'agronegoci dels bio-combustibles, biodiesel, petroli verd o etanol, més coneguts com els agro-combustibles.

Els agrocombustibles que es pretenen implantar al mercat majoritàriament són transgènics que es cultiven mitjançant monocultiu i agricultura industrial, el que destrueix la terra, els boscos, l'aigua i la biodiversitat. Són un nou negoci a gran escala plantejats amb l'excusa de ser una solució a la crisi climàtica i energètica, però esdevenen una altra forma de control de producció agrícola i de mercantilització de la natura. Per una banda, s'expulsen els camperols per dur a terme aquestes explotacions, el que genera fluxos migratoris, marginació i pobresa. D'altra banda, l'extensió de territori que s'utilitzarà per cultivar els agrocombustibles substituirà el cultiu de productes agrícoles pel consum humà, el que generarà menys autosuficiència local per a l'alimentació. Tot això, sense dur a terme un replantejament del consum energètic insostenible actual. L'interès econòmic que s'amaga darrere tanta propaganda tenyida de verd, queda palesa en el fet de que ni tan sols amb la utilització d'aquests agrocombustibles és possible cobrir la demanda actual.

Sobre la qualitat del que mengem

Les formes d'organització al voltant de l'alimentació estan canviant, sobretot a les grans ciutats. Els comerços petits cada cop són més minoritaris perquè no poden competir amb els preus de les grans superfícies i tanquen les seves botigues, cosa que canvia també les estructures dels

barris i la relació entre la gent que hi viu*. Però la guerra competitiva de preus continua i les grans superfícies i cadenes lluiten per mantenir-se al timó del control alimentari. Una de les estratègies utilitzades recentment és la creació de les marques blanques, les quals venen a un preu més barat una qualitat (en teoria) semblant, cosa que no és així ja que aquests productes no compleixen en molts casos les normatives establertes pel sistema estatal sobre seguretat alimentària i etiquetatge. A més a més, la fruita i la verdura que es venen en aquests llocs no s'especifica quant temps ha estat en una càmera frigorífica, tenint en compte que, en teoria, no pot estar-hi massa temps per la pèrdua de propietats nutritives. Un altre aspecte a remarcar és que cada vegada es mengen més productes envasats o en llauna, als quals se'ls hi afegeixen un munt d'additius (els famosos E's i d'altres) perquè no es deteriorin. Mengem productes insípidos als que se'ls afegeixen "polvos" amb gust a tomàquet, orenga, formatge, etc. Productes químics que s'estan començant a relacionar amb càncers o disfuncions, però pels quals no hi ha cap tipus de qüestionament ni resistència a diferència dels polèmics transgènics.

La crisi capitalista, amb l'augment de preu de les matèries primes que hi va haver al 2007, ha marcat una tendència de compra en menys quantitat a curt termini (augmenta la producció de productes en envàs petit que impliquen més residus) i amb menys qualitat (les marques blanques en són un exemple).

*Lluny de pretendre fer apologia del petit comerç local, majoritàriament immers en la lògica capitalista, volem analitzar les noves tendències de comercialització dels aliments.

Les implicacions per a la salut

L'augment de la pobresa implica un deteriorament en la qualitat dels aliments consumits, el que té com a conseqüència un augment de malalties i per tant, una dependència del sistema sanitari i la perpetuació de les desigualtats en salut per efectes econòmics.

per més promoció de la salut que es faci a nivell de prevenció primària, el sistema precari en el qual viu gran part de la població fa que la seva elecció en allò que menja sigui nul·la i, per tant, que la seva alimentació es deteriori

Un clar exemple el trobem als EUA, on les persones amb menys poder adquisitiu mengen molt pitjor que les benestants i acaben estant endeutades de per vida amb les empreses que allà gestionen la sanitat privada. Així doncs, per més promoció de la salut que es faci a nivell de prevenció primària, el sistema precari en el qual viu gran part de la població fa que la seva elecció en allò que menja sigui nul·la i, per tant, que la seva alimentació es deteriori. Un exemple clar del deteriorament de l'alimentació i les conseqüències en la salut és que a l'Estat espanyol l'obesitat infantil és la més elevada d'arreu d'Europa deguda al consum desmesurat de productes elevats en greix i sucre. Això també està provocant un augment dels casos de diabetis infantil, fet que genera una dependència al tractament de per vida, el que enllaça amb tots els interessos econòmics de les companyies farmacèutiques.

Per altra banda, les conseqüències del consum de transgènics són encara un pantà de dubtes. Hi ha molts interessos al darrera i ja són uns quants els científics que han estat despatxats per obtenir

resultats que són desfavorables a la indústria vinculada als transgènics. Contràriament, cada cop hi ha més literatura que associa al·lèrgies, alteracions hormonals, resistències a antibiòtics i determinats tipus de càncers com el de mama, amb el consum d'aquests productes. Però els interessos econòmics són els prioritaris en

d'aquests animals per gran part de la població té conseqüències encara ara desconegudes, però el que és ben segur és que afavorirà la producció d'animals i productes derivats dels mateixos i que això farà que s'abarateixin aquests aliments al mercat. L'augment del consum d'aquests productes que ha estat exponencial en els últims anys a l'Estat espanyol, ha generat un increment en malalties variades conseqüència directa de l'augment d'ingesta de proteïna animal, greixos i hormones per l'engreix o per la producció de llet dels animals. La conseqüència previsible doncs, és que les persones menys afavorides econòmicament consumeixin més carn i que la seva salut encara es vegi més afectada en la línia del que apuntàvem anteriorment.

Com dèiem, el consum de productes animals ha augmentat en els últims anys. La cultura de "és bo menjar de tot" amb el costum de fer un primer i un segon plat per dinar i sopar (en el que un o tots dos tenen productes animals) està molt instaurada. Aquest costum, a part de les implicacions que s'han anat comentant, es suma a Espanya al carro de la sobrealimentació de les societats occidentals, on la gran majoria de les malalties que es donen són per un excés de menjar (obesitat, hipertensió, diabetis, etc).

I quines alternatives hi ha? Cada cop es demostra que les dietes veganes* són més saludables i sostenibles. Les empreses vinculades a l'alimentació, doncs, s'adaptin a les noves informacions que es coneixen des de l'àmbit de salut pública per oferir la seva gamma d'aliments en concordança amb dietes vegetarianes. Apareixen cadenes com Veritas amb productes cars i importats, perpetuant el control de les noves tendències

una societat capitalista i diverses regions estan esdevenint un gran laboratori per provar aquests aliments. Seguint amb el tema de l'agricultura, els fitosanitaris utilitzats en l'agricultura tradicional ja han provocat conseqüències més que demostrades. Un clar exemple és el del DDT, un pesticida que es va utilitzar en grans quantitats durant els anys 70 i que tenia la característica de tenir una elevada quantitat d'estrògens. Al cap d'uns anys es van detectar un augment de càncers relacionats amb alteracions hormonals com càncers de pit, en dones que havien viscut a prop de les plantacions durant aquella època. En principi es va prohibir el seu ús però sembla ser que encara s'utilitza en determinades zones del planeta.

En referència al que comentàvem anteriorment sobre el clonatge d'animals la repercussió és doble. Per una banda, els efectes perniciosos pels propis animals que, com ja s'ha esmentat, pateixen més malalties i un envelliment prematur, a part de l'agudització de les condicions indignes d'explotació que pateixen en pròpia pell. Per altra banda, el consum

en poques mans. Des dels mitjans de masses es promocionen productes com la soja quan el 85% de la soja que es consumeix a Europa és transgènica i al mateix temps, es ridiculitza el vegetarianisme com en aquell anunci on el nen d'una família de hippies vegetarians menja pernil per primer cop i tots se'l miren amb enveja. Tota una manipulació informativa tenint en compte que la dieta vegana és la més barata (les llegums, fruites, verdures i cereals són més assequibles que els productes derivats d'animals).

*Les dietes vegetarianes, malgrat que s'associen a un estat més saludable en comparació a la dieta omnívora, impliquen, moltes vegades, un elevat consum de productes derivats d'animals com els làctics i els ous que també s'han associat a malalties per l'elevat consum de greix i colesterol.

Algunes reflexions finals

Més enllà de voler trobar solucions als temes plantejats en aquest article se'ns plantegen tot de dubtes davant aquesta situació. En primer lloc, com de real és la capacitat per autoabastar-nos

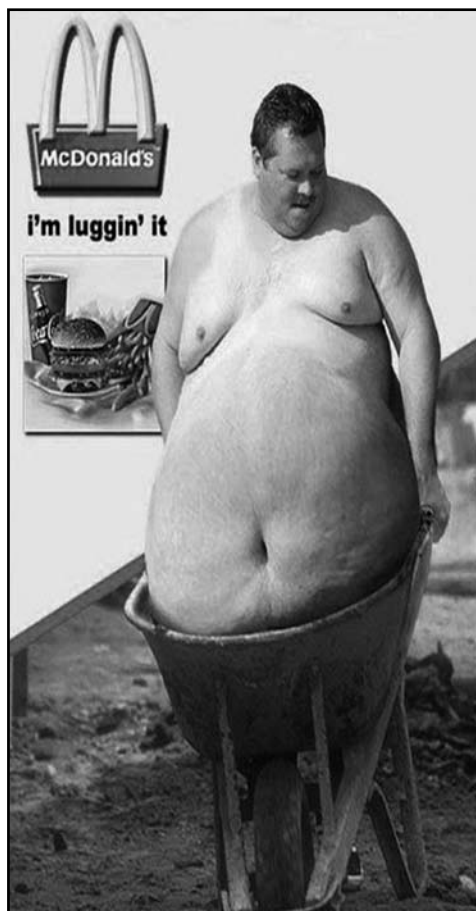
dels productes bàsics de manera que hi hagi una autosuficiència per eliminar dependències del sistema econòmic actual. Com fer-ho? Fins a quin punt és real que tothom pugui tenir un hort per tenir una producció pròpia d'aliments? A Barcelona concretament i a altres capitals catalanes, l'augment de població fa que sigui inviable en pensar que tothom pugui tenir un tros de terra per cultivar. Per altra banda, l'actual organització territorial fa que la gent s'amuntegui en zones concretes que són seus de l'economia, mentre que les zones amb terrenys per cultivar són progressivament abandonades. És irreal pensar que de cop neixarà una consciència social que provocarà la redistribució de les persones al llarg del territori per desaglomerar formiguers humans i que hi haurà una estructura social que al mateix temps permetrà aquesta nova distribució amb la qual la gent podrà viure dignament amb el que necessiti. El problema doncs és complex i encara se'n fa més si es pensa en termes de que deixi d'haver-hi una dependència absoluta del sistema econòmic actual. És veritat que hi ha associacions o col·lectius

que lluiten per produir els aliments a nivell local i de manera respectuosa amb la natura, tractant de disminuir les dependències amb multinacionals que s'enriqueixen del negoci del petroli, les tecnologies agrícoles o els fitosanitaris i les llavors. Però, en aquest marc trobem tot de propostes populistes que utilitzen un discurs ecologista tot i que no deixen de defensar interessos econòmics propis. Així doncs, de què ens serveix que no hi hagi una explotació multinacional si els pagesos locals continuen produint aliments a base de monocultius i agricultura industrial pel propi benefici? L'enriquiment d'unes mans o unes al-

tres és ben igual si resulta que es continua explotant la terra amb l'objectiu de produir molts beneficis a curt termini, el que implica inevitablement una perpetuació de la situació actual amb l'explotació de la terra, els animals i els individus. No oblidem que l'explotació laboral al camp és una de les més agressives actualment, amb condicions marcades per la precarietat i l'abús. Sortosament hi ha individus i col·lectius que tracten de ser autosuficients al màxim mitjançant pràctiques més sostenibles i amb una coherència de què fan i com ho fan, però fins a quin punt aquesta és una solució global i aplicable a un gran grup

d'individus? La realitat és la que hi ha, s'ha creat una xarxa gran i complexa al voltant de l'alimentació i el punt d'insostenibilitat al que hem arribat fa que la transformació cap a un sistema més sostenible no sigui fàcil. Partint de que les pràctiques de producció i consum actuals són totalment inviables, i que les propostes reformistes cap a la "sostenibilitat" tan pregonada no deixen de ser un rentat de cara per perpetuar el control social a través de l'alimentació i totes les implicacions socials, econòmiques i ambientals que aquest té, la destrucció d'aquestes pràctiques sembla ser inevitable per a un canvi real.

Cientos de miles de virus te esperan

El exitoso tema Pantalla Azul te espera

Su restrictiva licencia de uso te espera

Los ahorros de Bill Gates te esperan

Microsoft **Windows Seven**

El SO + lento te espera

Una puerta trasera te espera:
Microsoft te instala lo que quiera en tu PC

El Monopolio te espera

Upgrade your life.

DEL MIEDO AL CONTROL SOCIAL COMO PARÁLISIS INOPERANTE DE LOS REVOLUCIONARIOS

Mike Sants, Barcelona

Quiero escribir unas líneas sobre el tema especial de este periódico. Un mayor peligro que el propio control social al que las fuerzas represivas someten a la población supone el propio miedo a este control. Sin ánimo de negar la mayor -el control social existe, es un hecho- veo el peligro de que este miedo al control termine paralizándolo y desactivando a mucha gente y grupos que se dedican al activismo, o a actividades revolucionarias. La paranoia de gente activa y bien relacionada termina siendo en muchos casos ridícula, muchas veces no fundamentada más que en la ciencia ficción. El Estado y sus instituciones están llevadas por personas. Y estas personas tienen las mismas debilidades que las que están de nuestro lado. Como dice la canción, no son monstruos extraordinarios. Son burócratas y funcionarios con todos los defectos y virtudes que puedan tener.

Primero, sobre la videovigilancia. Acaba de salir un estudio en Gran Bretaña, patria del Gran Hermano, en el que se demuestra que sólo se resuelve un delito en Londres por cada 1000 cámaras. ¿Qué significa esto? Que las cámaras son tontas, y que necesitan siempre de alguien que esté mirando. Es decir que no hay personal de "seguridad" suficiente como para mirar todas las cámaras que tienen puestas. No se resuelven por tener más cámaras más robos, ni más violaciones, ni más asesinatos que ocurren en esa ciudad, que si no las tuvieran. Y no será por que no se ponga interés en resolverlos. De eso viven.

Segundo, actividades ilegales. En el Estado funcionan cientos de grupos que realizan actividades ilegales, mafias, matones, traficantes de droga... además de organizaciones y co-

lectivos revolucionarios. Está claro que si a los últimos les pueden joder, lo harán. A veces con cualquier motivo, manipulando pruebas chapucemente, o directamente inventándose todo. No hace falta ningún control social extraordinario para esto. Basta con que investiguen un poco, que pregunten y enseguida tienen todos los datos

que necesitan. ¿Para qué gastar dinero de otra forma? Con todos los me-

dios del mundo no han logrado cazar a Bin Laden ni a otros talibanes del Afganistán. Con todo el dinero del mundo, no están ganándole la partida a los radicales islamistas, que cada día son más. Aunque las fuerzas policiales tengan más facilidades que antes, aún se ven incapaces de cazar a quien de verdad quiere actuar. Obviamente hay que tomar precauciones. Pero, repito, no conviene obsesionarse. Hemos visto cómo al líder checheno Dudayev se lo cargaron los rusos lanzándole un misil cuando respondía una llamada de móvil. Pero, sinceramente, ¿nos creemos tan importantes como él?

Tercero, internet. Ya se sabe que todo lo que se hace por internet deja una huella. En internet no existe el anonimato. Sin embargo se tardan semanas en trazar la ruta física y virtual que ha seguido una comunicación. Si se utiliza inteligentemente no hay problema. Los problemas llegan cuando se reivindica una acción desde los ordenadores de un CSO o un Ateneo. Eso es una cagada. Pero si se hace desde un cibercafé de un barrio que no sea el tuyo (sin haber consultado el correo electrónico antes, claro), no tiene porqué pasar nada. El mayor esfuerzo actualmente por controlar internet es económico, dirigido contra las descargas de archivos y por regular internet.

Cuarto, control mental y biométrico. A esto aún no se ha llegado. La mejor manera de control social es propagar el miedo, y es el ocio, también. Y también las drogas. La manera de que la sociedad no se te rebelde es drogándola y dándole una falsa apariencia de felicidad. Si hoy en día ante la crisis aún no se ha rebelado la clase obrera, es por la falsa sensación de que no

hay nada que ganar luchando. La sensación de que ya no se pertenece a la clase obrera, sino que eres de clase media paraliza más que lo otro. Si aunque no tienes trabajo sigues cobrando a fin de mes, o bien te van saliendo currillos que te salvan la situación, se da la sensación de que no pasa nada, de que algún día las cosas

No les hace falta a los poderosos controlarnos con microchips o con hipnosis. Ya lo hace el espectáculo y el mercado.

volveran a funcionar, de que el sistema es indestructible. El control social es el miedo, el miedo al paro, a no poder pagar las hipotecas, a perderlo todo, a perder el nivel de vida que habíamos ganado trabajando tanto. Y por ello estamos dispuestos a lo que sea con tal de seguir viviendo como la clase media. Con esto les basta. No les hace falta a los poderosos controlarnos con microchips o con hipnosis. Ya lo hace el espectáculo y el mercado.

Es perfectamente demostrable que muchas de las teorías de la conspiración parten de personas vinculadas con la extrema derecha. Por ejemplo el periódico conspiranoico El Jaque Mate que salió en Febrero de 2009, y que tuvo una tirada de unos 175.000 ejemplares, estaba editado por Rafael Palacios, vinculado en otro tiempo con Fuerza Nueva. Quizás el origen de estas teorías esté en la necesidad de mucha gente de creer en algo, de tener fe, ya que las religiones no sirven y se las creen cada vez menos personas. Esta necesidad de creer en algo es explotada por gente sin escrúpulos de sectas o de grupúsculos políticos que buscan pescar en río revuelto. Nuestro bando es el de la racionalidad, tenemos que poner en duda todo, incluso las propias dudas.

Las teorías de la conspiración se basan en medias verdades, en exageraciones y en manipulaciones de datos. Muchas tienen en común la necesidad de culpar al gobierno, al Gran Hermano, que intenta controlarnos a todos, que nos engaña, que nos oculta la verdad por motivos desconocidos. Así, según unos, los sionistas gobiernan el mundo, según otros, las decisiones sobre nuestras vidas las toma el Club Bildelberg, o bien los illuminati, los masones,

los hombres de negro o los reptilianos. No hay que dejarse llevar por la paranoia o acabaremos perdiendo el norte.

Los cambios revolucionarios son cambios sociales, son cambios colectivos. Nuestro objetivo es que el pueblo tome conciencia de sí mismo, y más tarde de su poder. Nuestro objetivo es la destrucción del monopolio de la violencia por parte de una organización que lo tiene, o sea, el Estado; y su sustitución por otro tipo de organización social. Y eso sólo se logrará colectivamente. Nuestra garantía para evitar la represión indiscriminada es tener una base social que nos arrope. Necesitamos creer que se puede hacer, y cuanto más gente crea más cerca estará de suceder, porque de no creer que alguna vez lo lograremos dejaremos de ser eficaces y buscaremos excusas. Sí, en muchos casos toda la retórica del control social es una excusa ante nuestra ineficacia para cambiar nada. Quien quiere hacer algo, busca los medios, quien no lo quiere hacer, busca excusas.

Y todo esto no significa negar la existencia de tecnologías de control policial y militar. No significa negar que hayan muchos miembros de las fuerzas de seguridad que dedican 8 horas al día a vigilarnos y a informar a sus superiores y escribir dossiers. Pero esto ha ocurrido toda la vida y sin embargo ha habido revoluciones, ha habido magnificidios, insurrecciones, se han forzado cambios de gobierno... La lucha de clases no la paralizan los pinchazos telefónicos, ni los seguimientos, ni los infiltrados, la paraliza el estado de pan y circo en el que vivimos.

